

**Dr. Vincze Mária professzor asszony
méltatása a Budapesti Corvinus Egyetem
Doctor Honoris Causa
címének odaítélése alkalmával¹**

ZALAI ERNŐ²

Tisztelt Ünnepi Ülés!

Erdélyországot, a Részeket és a kincses Kolozsvárt el lehetett szakítani Magyarországtól, de kitörölni őket a magyar történelemből nem lehet. Erdély különleges küldetést teljesített a magyar történelemben, különösen a 16–17. században, a nemzet és alkotmány fenntartásában, a 20. században pedig a nemzettudat, a nemzeti kultúra, s azon belül a magyar nyelv megőrzésében és ápolásában.

Ezt a küldetést teljesítette a maga területén a Kolozsvárott született és alkotó Vincze Mária is, aki jelentős szerepet játszott a hivatalos politika által eltörlésre ítélt magyar nyelvű felsőoktatás megőrzésében és megújításában. Kiemelkedő szakmai teljesítménye mellett sokat nyomott a latban ez a szempont is, amikor az Egyetem Doktori Tanácsa és Szenátusa, többünk javaslatát felkarolva, a megtisztelő Doctor Honoris Causa kitüntetésben való részesítése mellett döntött.

Kolozsvárott járta iskoláit is, ott érettségizett és szerzett 1965-ben, kiváló eredménnyel, diplomát a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Matematika és Mechanika Karán, ahol – az önálló Bolyai Egyetem megszüntetése ellenére – az első években szerencsére még magyarul is tanulhatott. Kiváló tanulmányi eredményeinek köszönhetően választhatott a központilag kiírt és elosztott munkahelyek között. Így maradhatott Kolozsvárott, ahol a Mezőgazdasági Főiskola matematika tanszékére kérte és kapta meg a kinevezését. A tanszék román vezetője, fiatal korá-

¹ Elhangzott 2014. január 24-én a Budapesti Corvinus Egyetem díszdoktorrá avató ünnepi Szenátus ülésén.

² PhD, professor emeritus, Budapesti Corvinus Egyetem, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, e-mail: erno.zalai@uni-corvinus.hu.

ban a hírhedt magyarelles légió tagja, egyáltalán nem örült kinevezésének, és igyekezett eltávolítani őt onnan, arra hivatkozva, hogy nincs agrár szakismerete. Ezt elhárítandó, Vincze Mária még ugyanazon év őszén beiratkozott az egyetem agrár-közgazdasági szakára, ahol 1970-ben meg is szerezte újabb diplomáját.

Ennek köszönhetően tovább dolgozhatott a Főiskolán, egészen 1976-ig, amikor szerencsésen átigazolt a Babeş–Bolyai Egyetem Közgazdasági Karára, amelynek az elkövetkező évek során vezető munkatársa lett. 1977-ben közgazdaságtani doktori diplomát szerzett a Bukaresti Közgazdaságtudományi Egyetemen, amit ott Akadémiának neveztek. Ezzel egy időben kapta meg adjunktusi kinevezését, 1992-ben lett docens és 1997-ben egyetemi tanár.

2000–2007 között megszervezte, majd dékánhelyettesként ő maga irányította a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar magyar tagozatának magyar nyelvű közgazdászképzését, amelyben jelenleg mintegy nyolcszáz diák vesz részt, négy szakon. 2004-ben ugyancsak az ő irányítása mellett indult el a regionális politika és gazdaságtan mesterképzés, magyar és angol nyelven.

2012-es hivatalos nyugdíjazása sem jelentette tényleges nyugdíjba vonulását. Továbbra is aktívan részt vesz a Kar munkájában, óraadó tanárként tevékenykedik mind a gazdaságtudományi, mind a szociológiai magyar nyelvű mesterképzésben. Méltán a Kar legjobban ismert és elismert professzora, nemcsak otthon, hanem Magyarországon is.

Változatos oktatói és kutatói tevékenységét jól jelzi, hogy szakmai munkássága felöleli az agrár-közgazdaságtant, az agrárpolitikát és vidékfejlesztést, az európai integráció gazdaságtanát, s eme témák kutatása során, ahol csak lehet, igénybe veszi a matematikai modellek kínálta lehetőségeket. S ez az a terület, ahol a mi munkásságunk találkozik.

Kiemelkedő szakmai tevékenységét 4 monográfia, 12 társszerzőségben kiadott könyv, 5 egyetemi jegyzet, mintegy 150 szacikk, 26 könyv és könyvrészlet és több mint 37 hazai és nemzetközi kutatásban való részvétel jelzi. (Jelenleg a 2014–2020-as román vidékfejlesztési program kidolgozásában vesz részt szakértőként.) Eleddig öt diák szerezte meg az ő irányításával a PhD-fokozatot, és újabb két doktorjelöltje is közel áll a védéshez.

Mindezek mellett, nem véletlenül, az erdélyi tudományos közélet programadó személyisége, s számos magyar és nemzetközi tudományos társaság tagja. Ezek hosszú listáját itt nincs idő felsorolnunk, csak néhányat emelünk ki közülük. Különösen aktívan kapcsolódott be az 1990-es fordulat utáni erdélyi magyar közéletbe. Alapító tagja a Romániai Magyar Közgazdász Társaságnak, amelynek több éven át megyei és országos vezetője volt. Ugyancsak elnöke az Erdélyi Múzeum Egyesület Jog-, Közgazdaságtan- és Társadalomtudományi Szakosztályának, és a Bolyai Társaság alelnökeként is tevékenykedik. A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja, és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Közgazdaságtudományi Szakbizottságának is ő az elnöke. Számos hazai és kolozsvári szakmai folyóirat szerkesztőbizottságnak tagja.

Kiváló munkássága elismeréseként ugyancsak számos díjat és elismerést kapott, mind Romániában, mind külföldön. Így többek között

- több évben és több területen nyerte el egyeteme Kiválósági diplomáját (Diploma de excelență),

- 2002-ben a Román Tudományos Akadémia Közgazdasági Kutatóintézete Diploma Magna cum Laudae kitüntető címmel ismerte el tudományos eredményességét,

- 2004-ben a Pécsi Tudományegyetem díszdoktorává avatta,

- 2008-ban a magyar kormánytól Pro Regio-díjat kapott,

- 2010-ben a Magyar Tudományos Akadémia Arany János-díjban részesítette, illetve

- Kolozsvári történelmi emlékéremben részesült a közgazdaságtudomány intézményes megújításához való hozzájárulásáért.

Minden kétségen felül áll tehát, hogy Vincze Mária minden tekintetben méltó Egyetemünk tiszteletbeli doktori címére, ami nemcsak az ő rangját növeli tovább, de egyetemünk presztízsét is emeli.

Nem tudom találóbb módon lezárni Vincze Mária professzor asszony munkásságának és személyiségének méltatását, mint a 2013. november 17-i keltezésű önéletrajzának utolsó sorával: „Az életem Erdélyben éltem le, és igyekszem ezután is a köz számára is hasznos munkát végezni.”

Szívből kívánok ezen igyekezetéhez, mindnyájunk nevében, erőt és egészséget, boldogsággal és elégedettséggel teli éveket!
